

Verslag overleg wijkraden over peiling azc

Datum	:	17 september 2025
Aanwezig	:	Een afvaardiging van alle wijkraden en een belangengemeenschap in de gemeente (22 personen). Vanuit de gemeente: Pieter van Zwanenburg (wethouder), Linda ten Thije Boonkkamp (programmamanager), Sandy van der Horst (adviseur Inwonersbetrokkenheid), Margreet Koster (communicatieadviseur). Gespreksleider: Arjan te Lintelo
Aanleiding	:	Online peiling azc

1. Opening

De gespreksleider opent de avond, heet de aanwezigen welkom en geeft een toelichting op het programma. Ieder krijgt de gelegenheid zichzelf voor te stellen.

2. Spreidingswet

Het is gemeenten niet gelukt om voldoende opvang voor vluchtelingen te organiseren. Daarom is de Spreidingswet door de Rijksoverheid ingevoerd, zodat de opvang eerlijk verdeeld wordt over alle 340 gemeenten. Gemeenten die weigeren, worden door de minister aangesproken. Er gelden ook sancties. Als de gemeente geen stappen zet, kan het COA zelf een opvanglocatie openen. Dan verliest de gemeente de regie. Het is niet bekend of de Spreidingswet ooit weer wordt ingetrokken. Volgens de wethouder zou dat het probleem ook niet oplossen. Zelfs als er een zogeheten 'invoerstop' komt, duurt het jaren voordat het effect merkbaar is. Op dit moment verblijven 91.000 mensen in opvang in Nederland.

De gemeenteraad van Haaksbergen gaf eerder de opdracht: *"Doe wat kan, niet wat moet."*

Gezien de huidige nood is dit achterhaald: er is nu sprake van *moeten*. Het college benadrukt ook oog te hebben voor de menselijke kant: er zijn mensen die al jaren in procedure zitten, met alle problemen die dat met zich meebrengt.

Voorbereidingen voor een azc kunnen worden ingehaald door nieuwe wetgeving. Het kan immers enkele jaren duren voor een azc gerealiseerd is.

De Commissaris van de Koning (CdK) houdt toezicht op de uitvoering van de Spreidingswet in Overijssel.

De vraag naar opvang vanuit het COA verandert voortdurend, afhankelijk van de instroom. De gemeente Haaksbergen wil de regie zelf houden en samen met inwoners uitvoering geven aan de Spreidingswet. Bij elke opvanglocatie worden daarom zorgvuldige afspraken met het COA vastgelegd.

Wat is het verschil met Oekraïners-opvang?

De voorbereiding voor Oekraïners is bijvoorbeeld aan de Goorsestraat snel gegaan omdat er grond beschikbaar was. De locatie aan de Morgensterweg is een complexer traject. Hoe meer mensen te huisvesten, hoe langer de procedure. De gemeente moet bij sommige locaties ook infrastructuur, gas, water en licht aan laten leggen. Dit kan jaren duren, afhankelijk van de plek.

Actueel:

De gemeente Haaksbergen heeft een taakstelling om 129 asielzoekers te huisvesten. Momenteel worden 34 amv'ers (alleenstaande minderjarige vreemdelingen) opgevangen in de Molenstraat. Na verhuizing naar de van Brakelstraat zijn dit er 50. Dat betekent: $129 - 50 = 79$ nog op te vangen personen.

3. Waarom een peiling?

- Gemeente moest vóór 1 juli 2025 locatie kiezen.
- 'Pas op de plaats' door landelijke onduidelijkheid en lokale zorgen.
- Spreidingswet verplicht opvang van asielzoekers.
- Minister wijst locatie aan als gemeente geen keuze maakt.
- Gemeente wil zelf kiezen mét inspraak van inwoners.
- Vragenlijst loopt t/m zondag 21 september 2025..
- Resultaten helpen bij locatiekeuze azc

Alle inwoners van Haaksbergen kunnen deelnemen aan deze peiling. In de hal van het gemeentehuis liggen papieren vragenlijsten voor mensen die niet digitaal vaardig zijn. Ook was het mogelijk de vragenlijst te laten vertalen door Wijkkracht.

4. Harde en zachte criteria

Op de harde criteria kan geen invloed uit worden geoefend:

- Geen ruimtelijke en/of milieutechnische belemmeringen;
- Tijdig beschikbaar voor de opvangvraag van het COA;
- Te koop staande en leegstaande panden;
- De komende vijf jaar niet in beeld voor woningbouw;
- Eigendom gemeente/provincie;
- Eigendom maatschappelijke partner;
- Voor 5 jaar beschikbaar;
- Nabijheid OV;
- Aansluiting op ondergrondse infra;
- Goede bereikbaarheid, onder meer voor hulpdiensten;
- Parkeergelegenheid is te realiseren zonder de omgeving te belasten;
- Voldoende omvang.

De peiling gaat over criteria waar wel invloed op kan worden uitgeoefend:

- Locatie
- Veiligheid en leefbaarheid
- Inrichting omgeving
- Communicatie

Vragen

Termijn

Hierover worden afspraken gemaakt met het COA. De vijfjaarstermijn gaat meestal in op het moment van ingebruikname van een azc. Daarna wordt de locatie weer ontmanteld, tenzij een vorm gekozen is waarbij de locatie ook na die termijn te gebruiken is voor een andere vorm van huisvesting.

Geldt het aantal van 129 nog steeds?

Die aantallen zijn gebaseerd op de Spreidingswet. Dit wordt bepaald op basis van o.a. het aantal inwoners van een gemeente. Op het moment dat de Spreidingswet wordt aangepast, kan dit uiteraard veranderen, maar dat is niet te voorspellen.

Wat is de samenstelling van de overige 79?

Dat is onderwerp van gesprek met het COA. Op dit moment is daar niet veel op te sturen omdat de nood erg hoog is. Vrijwel elke gemeente heeft de voorkeur voor gezinnen. Er zijn nu veel alleenreizenden, waarvan het gezin mogelijk later nareist als er een verblijfsvergunning is afgegeven. Asielzoekers worden dan statushouders.

Wat zijn maatschappelijke partners?

Dat is bijvoorbeeld de diaconie. Grondeigenaren zijn geen maatschappelijke partners. We hebben nu ook niet gekeken naar (particuliere) grondeigenaren. Maar als zich iemand meldt die eigenaar is van een pand of grond die hieraan wil meewerken dan gaan we het gesprek graag aan.

Is het criterium over woningbouw aangepast?

In het eerste locatieonderzoek gold dat er de komende vijf jaar geen woningbouw mocht plaatsvinden op een mogelijke azc-locatie. De gemeenteraad had alle woningbouwlocaties uitgesloten. Daarom vielen toen al locaties, zoals de Holthuizerschool, af. In de praktijk bleek dit lastig en beperkend, onder andere vanwege de fasering van bouwprojecten. Daarom is het criterium nu aangescherpt: alleen zogeheten sleutellocaties, die de komende 5 jaar voor woningbouw zijn gereserveerd, zijn uitgesloten. Dat betekent dat er geen azc komt op locaties zoals de Bartokstraat of de Holthuizerschool.

Wat kunnen we met leegstaande panden?

Die nemen we mee in het onderzoek. Vaak zijn hier ook beperkingen op het gebied van milieu, etc. Er zijn diverse suggesties gedaan maar vele zijn niet haalbaar.

5. Tussenstand

Er zijn tot op heden 810 vragenlijsten ingevuld. Samenvattend kunnen we zeggen dat:

- De meerderheid van de respondenten is kritisch over de komst van een azc in Haaksbergen.
- **Veiligheid** is het meest genoemde thema. Respondenten benadrukken het belang van **integratie, dagbesteding en goede communicatie**.
- Er is een duidelijke voorkeur voor **kleinschalige opvang, gezinnen** in plaats van alleenstaande mannen en locaties met **toezicht en voorzieningen**.

In het algemeen is de respons op peilingen relatief laag. Met een betrouwbaarheidspercentage van 95% en een foutmarge van 5% is een aantal van 379 representatief voor de gemeente Haaksbergen. De wethouder benadrukt dat het om een impressie gaat. Er is alle gelegenheid geboden om de peiling in te vullen. De wethouder benadrukt nog eens hoe belangrijk het is dat alle inwoners de vragenlijst invullen.

Over de voorzieningen:

De meeste respondenten (70%) vinden het prima als voorzieningen niet direct in de buurt zijn. Toch zegt bijna 1 op de 5 mensen dat voorzieningen dichtbij moeten zijn — bijvoorbeeld op loopafstand. Veel asielzoekers kunnen immers niet fietsen.

Wat betekent dit voor het kiezen van een locatie?

- Goed bereikbaar: Als een azc verder dan 1 kilometer van winkels, zorg of openbaar vervoer ligt, moet het goed bereikbaar zijn. Denk aan een bushalte in de buurt.
- Dichtbij voorzieningen. Dit is echter niet noodzakelijk omdat er voor eten en drinken gezorgd wordt. Omdat asielzoekers tijdelijk verblijven hoeven ze niet te integreren.
- Locatie buiten de stad kan ook: Een azc hoeft niet altijd in de stad te liggen. Een plek buiten het centrum is ook mogelijk, als er goede verbindingen zijn met belangrijke voorzieningen.

Mogelijke aanbevelingen:

- Kies een plek met goede mogelijkheden voor openbaar vervoer.
- Als de afstand groter is dan 3 kilometer, denk dan aan extra oplossingen, zoals een pendelbus.

Belangrijke keuzes bij het bepalen van een locatie

Balans tussen afstand en bereikbaarheid:

Uit de peiling blijkt dat niet elke azc dichtbij voorzieningen hoeft te liggen. Een grotere afstand is soms prima, als er goede oplossingen zijn om voorzieningen toch bereikbaar te maken.

Wat kunnen we hieruit halen?

- Bij het kiezen van een locatie gaat het niet alleen om de afstand, maar ook om hoe makkelijk mensen ergens kunnen komen.
- De peiling laat zien dat er ruimte is voor slimme en duurzame ideeën, ook op plekken buiten drukke gebieden.

6. Wat speelt er in uw wijk?

De aanwezigen krijgen de gelegenheid aan te geven wat er speelt in de wijken die zij vertegenwoordigen:

Molenstraat

De buurt rondom de amv-locatie aan de Molenstraat ervaart een gebrek aan communicatie. Omwonenden geven aan dat de gemeente eerder beloofde dat de politie snel aanwezig zou zijn bij incidenten en dat er duidelijk gecommuniceerd zou worden. Volgens de buurt gebeurt dit niet. Mensen voelen zich daardoor niet veilig. Er zijn klachten over jongeren die rondhangen, onder andere bij Albert Heijn. Sommige vrouwen geven aan dat zij worden nagefloten en zich onveilig voelen.

Jongeren moeten om 22.00 uur binnen zijn. Het COA stuurt hierop en waarschuwt ook opvanglocatie Rekken als jongeren van daar nog buiten zijn. Er is een 'verbindingsgroep' (met vertegenwoordigers uit de buurt en de wijkraden) waar afspraken mee worden gemaakt. Ook is er een nulmeting gedaan, waarbij de signalen uit de wijk bleken mee te vallen. De laatste meting vond plaats vóór de zomervakantie. Volgens de wijkraden botst het soms ook tussen jongeren onderling. Omwonenden zeggen dat zij niet zijn uitgenodigd om kennis te maken. De gemeente wil via de verbindingsgroep meer samenwerken met de wijkraad.

Toezicht amv – Molenstraat

De dagelijkse begeleiding van de jongeren ligt bij het COA, terwijl Nidos verantwoordelijk is voor het voogdijerschap.

Bij de huidige groep van 34 jongeren en straks ook bij 50 jongeren, zijn er in de dagdienst 3 medewerkers aanwezig (wanneer de jongeren naar school zijn). In de middag werken er doorgaans 6 woonbegeleiders en in de nachtdienst 2 medewerkers, aangevuld met een beveiligder van Trigion.

Het aantal medewerkers in de middag kan variëren. Soms zijn er 7 medewerkers aanwezig, maar wanneer er vanuit de landelijke politiek bezuinigd moet worden, kan dit teruglopen naar 5. Ook bij ziekte of vakantieperiodes komt het voor dat er daadwerkelijk met 5 medewerkers in de middag gewerkt wordt.

Daarnaast loopt er momenteel een pilot met een sportcoach en een muziekcoach. Zij worden gericht ingezet voor coaching via sport en muziek, individueel of met groepen jongeren. Hiermee is er meer aanbod aan activiteiten. Het streven is om dit vanaf januari 2026 voort te zetten.

Dagprogramma amv'ers

De jongeren hebben dagprogramma's, lopen stage, hebben baantjes en helpen mee met het schoonhouden van het gebouw en de omgeving. Volgens een aanwezige is het soms lastig om de jongeren bezig te houden, omdat zij niet altijd welkom zijn voor een stage bij maatschappelijke partners of werk. Dat werkt verveling in de hand.

Op de amv-locatie in Rekken verblijven 44 jongeren. Volgens een wijkraadlid zijn deze jongeren overdag vooral in Haaksbergen aanwezig, meestal op fatbikes. Er lijkt weinig toezicht te zijn. De wethouder geeft aan dat er veel contact is met de gemeente Berkelland over dit onderwerp.

Linking pin

In een andere wijkraad is een lid van de verbindingsgroep ook lid van de wijkraad en zorgt voor de communicatie over en weer. Dat werkt goed in de praktijk.

Uitnodiging

De wethouder attendeert de wijkraadsleden erop gebruik te maken van de [open dag die COA voor alle locaties](#) organiseert op **zaterdag 27 september 2025 van 13-16 uur**.

St Isidorushoeve

Er is in het verleden gesproken over een mogelijke locatie bij St. Isidorushoeve. In het dorp leeft het gevoel dat zij het "afvoerputje" zijn, omdat zij al te maken hebben met de N18 en de zoutwinning. Daarnaast wordt veiligheid genoemd als belangrijkste zorg: veel scholieren fietsen dagelijks langs de locatie.

Locaties voor een azc

De wijkraden benadrukken dat de aandacht vooral moet liggen op goede communicatie, nette en geschikte gebouwen en veiligheid. Zij merken op dat een gebouw zoals voormalig hotel Morssinkhof niet wenselijk is. Destijds was dit echter de enige beschikbare locatie en was de nood voor opvang hoog.

Is het mogelijk kleinere locaties te kiezen in plaats van een groot azc?

Een aanwezige stelt deze vraag en denkt daarbij aan bijvoorbeeld 3 kleinere locaties, verspreid over de gemeente. De wethouder benadrukt dat er dan nog minder mogelijk is qua toezicht.

Hierover moeten t.z.t. afspraken met het COA gemaakt worden.

Wat verder belangrijk is: een schaalgrootte van 79 kan mogelijk niet de garantie van veiligheid bieden die bij 100 wel haalbaar is.

Afstand tot voorzieningen

De criteria worden opnieuw in de raad gebracht. Dit komt na het gesprek in de raad aan de orde. Ons doel is tot een ideaalplaatje voor de gemeente Haaksbergen te komen, dat is onze inzet voor de gesprekken met COA. Daarvoor is de afstemming met de inwoners zo belangrijk, de peiling is daarvan een onderdeel.

Verdeling opvanglocaties

In de wijk rondom het Assink (toekomstige opvang amv'ers) leeft het gevoel dat er al voldoende voorzieningen en opvanginitiatieven zijn gerealiseerd. Zo bevindt zich naast sporthal De Els een jongerenontmoetingsplek (JOP). De algemene indruk van de wijkraad is dat er weinig draagvlak zal zijn voor een azc in deze buurt.

Samenwerking in Rekken

Een lid van een belangengemeenschap vertelt over de succesvolle afstemming in Rekken rondom de opvang van amv-jongeren. Er is zowel een bestuursovereenkomst met het COA als – op hetzelfde moment – een convenant met de wijkraad gesloten. Dit is volgens de wijkraad vrij uniek en werkt naar tevredenheid. Ook de dorpscoöperatie Rekken is hierbij aangesloten.

Men denkt actief mee en houdt elkaar scherp. Eens per maand is er overleg tussen COA, wijkraad en gemeente; soms schuift ook de politie aan. De leefbaarheid staat hierbij centraal. Als er iets misgaat, wordt dit direct besproken. Er zijn geen incidenten, wel regelmatig verbeterpunten, vaak op het gebied van verkeersveiligheid.

De nieuwsbrieven worden steeds uitgebreider en benoemen ook de minder succesvolle zaken. De wethouder noemt de samenwerking in Rekken een waardevol voorbeeld en een suggestie die ook voor Haaksbergen serieus onderzocht kan worden.

Algemeen

Tijdens de vorige wijkradenvergadering is gesproken over een protocol en een besloten groep op [samenhaaksbergen.nl](#). De adviseur inwonersbetrokkenheid geeft aan:

- De besloten groep op [samenhaaksbergen.nl](#) blijkt technisch nog uitdagend, hier wordt door een extern bureau aan gewerkt.
- De beleidsmedewerker cultuur, sport en wijken is bezig met het opstellen van een protocol in samenwerking met enkele wijkraden. Het eerste concept is gereed en wordt

binnenkort voorgelegd aan alle betrokkenen. Daarna moet het nog geaccordeerd worden binnen de gemeente. Het kost dus nog wat tijd om tot een definitieve versie te komen.

De populatie van een azc

Enkele leden van een wijkraad geven aan behoefte te hebben aan asielzoekers die werken. Ze pleiten ervoor dat bewoners van een azc een bijdrage moeten leveren aan de samenleving, bijvoorbeeld door kennis van de westerse cultuur of bepaalde vaardigheden.

De wethouder benadrukt dat deze wensen worden uitgesproken, maar dat niet kan worden toegezegd dat het COA dit honoreert. Vanuit het perspectief van de gemeente Haaksbergen en de inwoners hebben gezinnen de voorkeur.

7. Suggesties voor locaties

De gespreksleider roept de aanwezigen op suggesties voor locaties te delen via opvang@haaksbergen.nl – mits eigenaren bereid zijn te verkopen/verhuren.

8. Follow-up

De eindresultaten van de peiling worden z.s.m. openbaargemaakt. Het verslag en de presentatie komen online. De wijkraden willen graag eerst een concept van het verslag zien.

Op 30 oktober 2025 bespreekt de gemeenteraad de criteria. Daarna volgt het collegebesluit over de locatie. Naar verwachting is dit in november 2025.

Alle communicatie dient te verlopen via opvang@haaksbergen.nl

8. Afsluiting

De gespreksleider sluit de vergadering en dankt de aanwezigen voor hun komst en inbreng.